

ACC. N:R M. 16901:1.

Ungdomens nöjesliv.

Ljälva Norsa Vrams by hade inget nöjesliv alls, men Södra Vram där Folkets park fanns, var närmast. Där var dans och musik samt nyptiden av många olika slags artister. Bröderna Abalmsten rätt ofta, ibland någon bandkonstner. Dit kom både arbetare och bönder, mycket trevlig ungdom träffades där. Sedan fanns Bjmo och Åstorp, ungdomen promenerade gärna både dit och hem. Det var nog inte förr än i mitten av trettiondratalet, som alla skaffade sig cykel. Både Södra Vram och Bitterholm hörde till Norsa Vrams socken. I dom större samhällen bildades ungdoms-klubbar, nykterhetsföreningar, men det var mest bara gruvsamhället, som hörde dit.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

hnt 123

26/1-68

I Södra Vram och Billesholm var det vanligt att även sedan ett par gift sig, dom besökte Folkets Park, dansade med varandra och ibland med gamla vännor, längre fram kom dom med barnvagn också. Det var inget ovanligt att ett par var tvungna att gifta sig. Före 1896 förekom det, att om en brud var klädd i mystecksoner och slöja, men i framskridet tillstånd, så gick den myndige kyrkoherden fram och lyfte kronan o slöjan av bruden, före vigseln. Detta var bara något, som man höjde viskas om, men små grytor har också öron. Man räknades, som barn till konfirmerationen var över. Efter denna fick man bära med långa kjolar och uppsatt hår. Nu var man vuxen och fick arbeta hos andra, det var hårt man var ju ändå barn.

Vid Kvarn Gunnarstorpens slott fanns en danssal, det var för de anställda på slottet men dit kom också väner och bekanta till dessa. Någon spelade dragspel och ibland fiol och så, där träffades många par. På landsbygden fanns mycket bra ungdom, man hörde aldrig talas om fylteri eller slagsmål. Detta var däremot fallet vid i synnerhet Björns gruva, men det var nog mest vid socialismens genombröt. Ungefär 1900 eller något före hörde man ofta talas om buskivet där. Där bodde nog mycket bra folk, men det var som förige man hörde talas om. Där bildades kvinnoklubbar och dessa började agitera för barnbegränsning, detta var något oerhört, när landsbyggderna folk talade om det.

I skolan i Nora fram fanns ett litet socker-
bibliotek, den som var intresserad av läsning
fick låna där. Vi barn hade våra läxor och
sen fick en flicka åtminstone, ägna sig åt något
nyttigare. En föreläsningssällning bildades
den var ganska väckerakt, många ungdomar
gick dit beroende på vad föredraget handlade
om. Jag minns detta mellan 1912-1915 då
jag bodde i socknen, det var Landshövding
G. Tornérshjelm, som tog initiativet till denna
sällning. Vid stöttet fanns mycket ungdomar
lantbruks och trädgårdselever och många andra.
Det blev snart andra tider, ungdomen fick
tillfälle att läsa något, vi är glada att våra
barn kunde få det bättre än vi själva haft
det. Borås högre allmänna läroverk blev deras
skola, med många bra kamrater, som stungäms
tog med sig hem. Det var våra barns nöjester.